Hälso- och sjukvårdsnämnden

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

SÄRSKILT UTTALANDE
2019-02-18

Ärende 6
HSN 2020-0169

Samråd angående regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet

Patientsäkerheten är lagstadgad enligt patientsäkerhetslag (2010:659). Den syftar till att främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård och jämförlig verksamhet. Patientsäkerhetslagen ska främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvården[1]. Där beskrivs även hälso- och sjukvårdspersonalens skyldighet att utföra sitt arbete enligt vetenskap och beprövad erfarenhet. Hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget ansvar för hur arbetsuppgifter utförs. Dessutom ska hälso- och sjukvårdspersonalen bidra till god patientsäkerhet och rapportera både risker för vårdskador och händelser som lett till, eller hade kunnat leda till vårdskador till vårdgivaren.

Överbeläggningar på vårdavdelningarna och utlokalisering av patienter innebär patientsäkerhetsrisker. Enligt nationella siffror är antalet vårdskador 60 procent högre för utlokaliserade patienter [Definition: Inskriven patient som vårdas på en annan vårdenhet än den som har specifik kompetens och medicinskt ansvar för patienten] [2]. De vanligaste skadorna är vårdrelaterade infektioner och trycksår.

Vittnesmålen om en hotad patientsäkerhet från sjukvårdspersonalen i Region Stockholm har aldrig varit så många som idag. Över 19 000 personer har anslutit sig till Sjukvårdsuppropet och närmare 400 vittnesmål har samlats in[3]. Uppropet startade under 2019 efter ytterligare personalvarsel och sparkrav på Stockholms akutsjukvård. Vittnesmålen beskriver förutom ovärdiga arbetsförhållanden även patienter som vårdas i korridorer och en hotad patientsäkerhet. Dessutom anger personalen att det saknas tid för att rapportera alla de avvikelse som uppstår. Det är mycket allvarligt.

Såväl väntetider på akutmottagningarna, stängda vårdplatser och överbeläggningar och utlokaliserade patienter på akutsjukhusen har ökat betydligt över tid i vår

[1] https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659
[2] Skador i vården – utveckling 2013 - 2017 Nationell nivå SKL (2018).
[3] https://www.sjukvardsuppropet.se/

region [4]. Överbeläggningarna på regionens sjukhus har i snitt 2019 legat på 105 procent. Samma siffra på Karolinska universitetssjukhuset är 109 procent. Det är alltså nära en av tio patienter som vårdas där som har en vårdplats som inte är godkänd. En rekommenderad beläggning brukar sägas vara 85 procent för att uppnå hög patientsäkerhet och en god arbetsmiljö för personalen. I den situationen beslutade alltså den blågröna majoriteten i slutet av år 2019 om sparkrav på akutsjukhusen och varslar vårdpersonal.

Vi socialdemokrater ser även med oro på konsekvenserna för patientsäkerheten som införandet av oprövade verksamhetsmodeller inom akutsjukvården har haft i vår region. En otydlig ansvarskedja uppstod på Karolinska sjukhuset i samband med införandet av värdebaserad vård – med t ex oacceptabla vårdköer för svårt sjuka patienter. Ivo har även nyligen kritiserat sjukhuset för att det medicinska ansvaret brister för de utlokaliserade patienterna. På grund av detta har flera Lex Maria-anmälningar gjorts. I framtagandet och införandet av nya verksamhetsmodeller måste professionen vara delaktig med sin kompetens och erfarenhet för att kunna garantera patientsäkerheten även i en omställningsprocess.

Vi socialdemokrater anser att en regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet är ett dokument av stor betydelse. Därför är det högst anmärkningsvärt att detta ärende inte går vidare till högsta instans, regionfullmäktige, för beslut. Det saknas stöd i reglementet för motivera detta beslut. Såväl Folkhälsopolicyn och Kompetensförsörjningsstrategin har beslutats av regionfullmäktige. Varför inte en regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet?

Vi socialdemokrater är även starkt kritiska till att inga resurser tillförs implementeringen av handlingsplanen. Istället kämpar akutsjukhusen med stora sparkrav. Risken är att den regionala handlingsplanen för ökad patientsäkerhet inte får det genomslag som skulle behövas.

Med anledning av ovanstående väljer Socialdemokraterna att inte delta i beslutet.

---

[4] https://www.vantetider.se/Kontaktkort/Stockholms/Overbelaggning